

("Богородице, до тебе прибігаємо"), А. Веделя ("Да ісполнятсья"), М. Лисенка ("Молитва за Україну"), Г. Давидовського ("Святий Боже"), Я. Яциневича ("Богородице діво, радуйся"), М. Леонтовича ("Літургія") та українських народних релігійних піснеспівах. Символічно, що кошти від концертів пішли на користь дітей-жертв Чорнобильської катастрофи, а місцеве католицьке духовенство з радістю прилучалося до православної музики.

Популяризація української духовної музики у виконанні українського народного хору "Калина" не припиняється. Учасники відвідали з концертами Німеччину (1992, 1994, 1997, 1999), Швейцарію (1994, 1998, 2000), Австрію (1992, 1998, 2000), Бельгію (1994, 1997, 2005).

Підкреслимо, мовний та віросповідний бар'єри не стали перешкодою для сприйняття народами Європи духовних цінностей українського народу, оскільки високе мистецтво – це особлива, символічна мова, яка дає можливість у видимих подіях прозрівати духовне, дозволяє зробити всіх співучасниками вічності, це шлях людської особистості до себе, коли нагорна проповідь Ісуса Христа стає "конституцією" благородних учинків, спрямованих на благо Людини.

*Переломова О. С. – канд. філол. н.,
(Суми, СДПУ)*

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА ЯК СКЛАДОВА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

1. Українська література – самобутній естетичний феномен, явище оригінальне і водночас інтегроване в контекст світового письменства. Зближення духовних теренів філософії та літератури за доби Бароко в Україні. Григорій Сковорода – найяскравіший репрезентант цього періоду.
2. Загострення питання культурної самоідентифікації європейських націй. Проблема історичної та духовної цілісності Європи як органічної єдності зі слов'янським світом. Шляхи і форми національної самоідентифікації української культури пролягають через процес інтеграції в європейський культурний масив.
3. Українська культура – елемент європейської цілості, що «переживає ті самі внутрішні процеси, що й цілість, до якої вона належить» (Дмитро Чижевський).
4. Періоди деінтеграції та реінтеграції в процесі інтеграції української культури в європейський духовний простір:
 - а) Україна як культурна цілісність з часів Київської Русі формувалася як відкрита на світ екстравертна реальність, трансформатор різнопланового європейського досвіду;

- б) шлях України до Європи впродовж трьох тисячоліть пролягав через метрополію;
- в) бароковий спадок України XVII століття – свідчення екстравертної здатності української культури та її величезної духовної потенції;
- г) занепад Києво-Могилянської академії(кін.XVIII ст.) – вогнища духовного життя. Знесилення імперськими заборонними мовними указами української культури, відчуження від загальноєвропейських культурних процесів, віддалення від художніх та наукових ідей Європи. Драматична доля літератури на цьому тлі (позбавлення живильного середовища для реалізації закладених можливостей).
- Українська література як носій національного самоусвідомлення протягом століть репрезентувала світові знаки національного буття. Не властиві літературам державних націй функції зносилювали і знекровлювали її організм, прирікали на естетичну неповноту (приречена бути, за І. Дзюбою, літературою «національного болю»).
 - Козацька держава культивує не колоніальну літературу, а таку, що цілком вписується в європейські обшири.
 - Вроджена «європейськість» української культури та народження (XIX ст.) ідеї протиставлення «національного» та «європейського» (фокусування ідеї в особі П.Куліша).
 - Визначна роль Лесі Українки в реалізації загальноєвропейського коду української культури. Її літературна творчість у контексті інтелектуальних течій ХХ століття. Створення нової для України художньої індивідуальності, близької не до візантійсько-слов'янського, а до латинсько-західноєвропейського типу.
 - Василь Стефаник – письменник європейського рівня, який творчо розвинув набутки європейської модерної школи, сягнувши у своїй новелістиці рівня світової літератури.
 - Хворобливий і суперечливий процес саморозвитку літератури в умовах поглиблення марксистської ортодоксії та пролетарської ідеології. Дискусія 1925 – 1928 рр. Заклик М. Хвильового до орієнтації на психологічну Європу (памфлети «Камо грядеши», «Думки проти течії», «Україна чи Малоросія?», серії статей «Апологети писаризму»). Гостра полеміка щодо шляхів розвитку українського мистецтва. Орієнтація Миколи Зерова на Європу – орієнтація на високі мистецькі смаки. Визначення місця і завдань української літератури в духовному просторі Європи. Застереження проти сліпого, бездумного зовнішнього копіювання та наслідування як ознак несвідомого провінціалізму, здатного відкинути нашу літературу від європейської.

11. Органічний синтез «національного» та «європейського», відсутність дилеми й штучного вододілу цих категорій. Зміцнення європейського фундаменту української літератури в 20–30 рр. (В. Свідзинський, Б.–І. Антонич, П. Тичина, В. Підмогильний, С. Гординський, поети «празької школи», Т. Осьмачка).
12. Творчість Валер'яна Підмогильного – продовження лінії інтелектуальної, філософсько-психологічної прози, яка набула розквіту в Україні в XVI - XVII ст. за умов найактивнішої інтегрованості в культуру Західної Європи.
13. Екзистенційне сприйняття світу Тодосем Осьмачкою, космізм його художнього мислення. Приналежність «Старшого боярина» до традицій європейської прозової школи XX ст.
14. Постать Валерія Шевчука в європейському літературному контексті на тлі євроінтеграційних прагнень української літератури.
15. Український постмодерний дискурс у координатах світової літератури.

*Петрушенко Ю.Н. – канд. экон. н.
(Сумы, СумГУ)*

ДИСЦИПЛИНА ВРЕМЕНИ КАК ФАКТОР ЭФФЕКТИВНОСТИ ЭКОНОМИКИ

С тех пор, как К.Маркс свел любую ценностную экономию в процессе производства к экономии времени, время стало универсальным критерием экономической эффективности.

Проблема использования времени обычно рассматривается в современной научной литературе в рамках двух внешне взаимоисключающих концепций – аллокации и дисциплины. Разработка теоретической основы этих концепций связывается прежде всего с именами Гэри Беккера и Мишеля Фуко, соответственно. Теория аллокации времени, пользующаяся популярностью в основном среди экономистов, акцентирует внимание на проблеме выбора и принятии решений индивидом. Концепция дисциплины времени, используемая в первую очередь социологами, подчеркивает роль механизмов принуждения, отношений власти и контроля в обществе. По мнению И.М.Савельевой и А.В.Полетаева, эти две концепции являются не взаимоисключающими, а взаимодополняющими. Во всех обществах и во все эпохи, от древности до современности, структура использования времени индивидами определялась одновременным действием обоих факторов – свободного принятия решений индивидами и внешнего принуждения (природного или социального).

Дисциплина – как подчинение установленному порядку, точнее, порядку времени – существовала с древнейших времен. История дисциплины времени – это история постепенного перехода от природной дисципли-